

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๑๔๐๖ (กนช.)/ ๑๕๑๗

สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ
อาคารจุฑามาศ เลขที่ ๘๘/๑๖๘-๗๐
ถนนวิภาวดีรังสิต เขตหลักสี่
กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐

๒ เมษายน ๒๕๖๒

เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๔๐๖(กนช.)/๑๕๑๗

ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๒ พร้อมสำเนา จำนวน ๑๐๐ ชุด

ด้วยคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ขอเสนอเรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๒ ณ ตึกภักดีบดินทร์ ทำเนียบรัฐบาล มาเพื่อให้คณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๔ (๑๒) ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรี (พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา) ประธานกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว ดังรายละเอียดตามสิ่งที่มาด้วย

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

สืบเนื่องจากการประชุมคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ครั้งที่ ๔/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๑ และมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำนำมติที่ประชุมข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรีไปดำเนินการ และนำมารายงานผลในการประชุมคราวต่อไป

๒. เหตุผลความจำเป็นต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ทำหน้าที่ผลักดันและขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และมีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณา กลั่นกรอง และตรวจสอบแผนปฏิบัติการแผนงานโครงการของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องก่อนเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ ซึ่งในการประชุมคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๒ มีมติที่สำคัญเพื่อให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องนำไปดำเนินการปฏิบัติ

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

แผนงานโครงการที่สำคัญของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำที่เสนอให้คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติพิจารณาก่อนเสนอคณะรัฐมนตรี

๔. ระเบียบ/ข้อกฎหมายหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

๔.๑ คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๒๔/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๑ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

๔.๒ พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑

๔.๓ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑

๕. ข้อเท็จจริง...

๕. ข้อเท็จจริง/สาระสำคัญ

คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติได้มีการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๒ โดยมีนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา) เป็นประธานการประชุม สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๕.๑ เรื่องเสนอเพื่อทราบ ๔ เรื่อง ได้แก่

๕.๑.๑ ผลการดำเนินงานคณะอนุกรรมการภายใต้ กนช. จำนวน ๔ คณะ ประกอบด้วย

(๑) คณะอนุกรรมการกลั่นกรอง วิเคราะห์โครงการ และติดตามประเมินผลการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ มีเลขาธิการสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ เป็นประธาน ได้รายงานผลการดำเนินงาน ดังนี้

(๑.๑) ความก้าวหน้าการใช้จ่ายงบประมาณภายใต้แผนงานบูรณาการประจําปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ มี ๑๘ หน่วยงาน งบประมาณรวมทั้งสิ้น จำนวน ๖๒,๘๓๑.๕๙ ล้านบาท วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๒ เบิกจ่ายงบประมาณแล้ว จำนวน ๑๕,๐๕๒.๕๙ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๙๖ โดยก่อกั้นผูกพันแล้ว จำนวน ๑๘,๖๕๕.๐๑ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๖๙ คงเหลืองบประมาณที่ยังไม่ได้เบิกจ่าย จำนวน ๒๙,๑๒๓.๙๙ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๓๕

(๑.๒) การจัดทำคำขอตังงบประมาณ ประจําปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ แผนปฏิบัติการด้านน้ำ ประกอบไปด้วย ๒๗ หน่วยงาน รวมงบประมาณ ๒๕๑,๗๓๒ ล้านบาท ประกอบด้วยงบประมาณตามภารกิจ (Function) ๘ หน่วยงาน งบประมาณรวม ๓๑,๖๘๔ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๕๙ งบประมาณตามนโยบาย (Agenda) ในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ด้านน้ำ มี ๑๐ กระทรวง ๒๓ หน่วยงาน งบประมาณรวม ๑๖๗,๑๑๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๗๓ ทั้งยังมีแผนงานด้านน้ำที่ไปอยู่ในงบบูรณาการอื่น ๆ และงบพื้นที่ (Area) งบประมาณรวม ๔๙,๕๔๘.๘๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๕๙ เป็นแผนงานเพื่อพัฒนาระดับพื้นที่ระดับภาคที่เกี่ยวข้องด้านน้ำ ๖ ภาค งบประมาณ ๓๓,๙๔๘.๘๖๔๔ ล้านบาท และแผนงานท้องถิ่น งบประมาณ ๑๕,๕๙๙.๙๙ ล้านบาท ซึ่งมากกว่างบประมาณที่ได้รับจัดสรรน้ำปีงบประมาณ ๒๕๖๑ และ ๒๕๖๒ ถึง ๒.๕ เท่า หรือประมาณ ๑๕๐,๐๐๐ ล้านบาท โดยเฉพาะงบบูรณาการด้านน้ำ มีงบประมาณมากกว่า ๑๐๐,๐๐๐ ล้านบาท จึงได้กำหนดหลักเกณฑ์การจัดลำดับความสำคัญและเกณฑ์การคัดเลือกโครงการแผนงานบูรณาการการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ประจําปีงบประมาณ ๒๕๖๓ และเสนอคณะกรรมการพิจารณาการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ประจําปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ฉัตรชัย สาริกัลยะ) เป็นประธาน ได้เห็นชอบหลักเกณฑ์ฯ ดังกล่าว ที่เป็นไปตามแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี ทั้ง ๖ ด้าน ของ ๒๓ หน่วยงาน จำนวน ๑๗,๖๔๐ โครงการ งบประมาณรวม ๑๖๗,๑๑๕.๗๕๖๔ ล้านบาท โดยแยกเป็นรายภาค ส่วนใหญ่อยู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน ๓,๐๔๒ โครงการ งบประมาณ ๔๔,๘๔๒ ล้านบาท ภาคกลาง จำนวน ๑,๗๐๔ โครงการ งบประมาณ ๓๖,๕๗๓ ล้านบาท ภาคเหนือ จำนวน ๑๐,๘๑๐ โครงการ ภาคใต้ จำนวน ๑,๐๓๒ โครงการ งบประมาณ ๒๓,๘๔๑ ล้านบาท และภาคใต้ชายแดน จำนวน ๒๑๘ โครงการ งบประมาณ ๓,๓๐๖ ล้านบาท ตามลำดับ และตามแผนแม่บทฯ ส่วนใหญ่อยู่ด้านที่ ๒ การสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต งบประมาณ ๙๘,๖๖๗ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๕๙.๐๔ หากดำเนินการได้ จะมีพื้นที่รับประโยชน์เพิ่มขึ้น ๘๙๐,๐๐๐ ไร่ ความจุน้ำเพิ่ม ๖๓๐ ล้าน ลบ.ม. คราวเรือนได้รับประโยชน์กว่า ๑๕๐,๐๐๐ คราวเรือน และด้านที่ ๓ การจัดการน้ำท่วมและอุทกภัย งบประมาณ ๕๕,๐๐๐ ล้านบาท และมีโครงการที่เสนอขอรับงบประมาณปี ๒๕๖๓ คือ โครงการสำคัญที่สอดคล้องกับประเด็นเร่งด่วน (Quick Win) จำนวน ๑๘๗ โครงการ งบประมาณ ๑,๖๒๒ ล้านบาท โครงการตามนโยบายจากคณะรัฐมนตรีสั่งจรและนายกรัฐมนตรี

รองนายกรัฐมนตรี...

รองนายกรัฐมนตรี ลงพื้นที่ จำนวน ๒๒๒ โครงการ งบประมาณ ๘,๖๙๔ ล้านบาท และโครงการที่สอดคล้องกับการแก้ไขปัญหาเชิงพื้นที่ (Area based) จำนวน ๔๐ โครงการ งบประมาณ ๔,๒๓๖ ล้านบาท โดยหน่วยงานที่เสนอของบประมาณสูงเป็นอันดับหนึ่ง คือ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอของบประมาณ ๑๒๕,๗๐๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๗๕.๒๒ กระทรวงมหาดไทย คิดเป็นร้อยละ ๑๑ และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ ๗

มติที่ประชุม รับทราบความก้าวหน้าผลการดำเนินงานคณะอนุกรรมการกลั่นกรอง วิเคราะห์โครงการ และติดตามประเมินผลการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

ประธาน กนช. มีข้อสั่งการเพิ่มเติม ดังนี้

๑. ให้ทุกหน่วยงานพิจารณาเร่งรัดดำเนินการแผนงานโครงการที่ได้รับงบประมาณแล้ว เพื่อให้ผลการเบิกจ่ายเป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

๒. การจัดทำแผนงานโครงการ ทุกหน่วยงานต้องคำนึงถึงงบประมาณที่มี หากมีโครงการขนาดใหญ่ที่มีงบประมาณสูง ให้พิจารณาโครงการขนาดกลางหรือโครงการขนาดเล็ก ที่สามารถดำเนินการได้ก่อน เพื่อให้เห็นเป็นรูปธรรมโดยเร็ว และโครงการขนาดใหญ่ที่ยังดำเนินการไม่ได้ ให้บรรจุไว้ในแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี

๓. ให้ทุกหน่วยงานสร้างความรู้ความเข้าใจและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเสนอแผนงานโครงการที่สอดคล้องกับความต้องการในพื้นที่

๔. หน่วยงานในท้องถิ่นจะต้องมีการปรับตัวให้เข้มแข็ง และพัฒนาตนเอง เพื่อให้การจัดทำแผนงานโครงการมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นการปฏิรูประบบงบประมาณและการดำเนินการต่าง ๆ ทั้งหมด

๕. ให้สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ และหน่วยงานจัดทำรายละเอียดแผนงานโครงการให้ครบถ้วน สอดคล้องกับเป้าหมายแผนแม่บทการบริหารจัดการน้ำ

๖. ให้ทุกหน่วยงานตรวจสอบและเร่งรัดการดำเนินการแผนงานโครงการสำคัญที่สอดคล้องกับประเด็นเร่งด่วน ๑๕ ประเด็น (Quick Win) ในปี ๒๕๖๒-๒๕๖๓

๗. ให้ทุกหน่วยงานส่งข้อมูลให้กับสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ เพื่อสรุปให้เห็นภาพรวมการบริหารจัดการน้ำทั้งหมด

(๒) คณะอนุกรรมการยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ มีรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ฉัตรชัย สาริกัลยะ) ประธาน ได้ติดตามการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ พ.ศ.๒๕๕๗ – ๒๕๖๑ สรุปได้ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การจัดการน้ำอุปโภคบริโภค การจัดหาอุปโภคบริโภคให้แก่หมู่บ้านที่ไม่มีระบบประปา/พื้นที่หาน้ำยาก ๗,๔๔๐ หมู่บ้าน คงเหลือพื้นที่หาน้ำยาก ๑๗๐ หมู่บ้าน ซึ่งจะดำเนินการให้แล้วเสร็จในปี ๒๕๖๒ การขยายเขตประปาเมือง ๖๘๘ แห่ง ดำเนินการแล้ว จำนวน ๖๗๙ แห่ง การจัดหาน้ำดื่มสะอาด ๖,๑๓๒ แห่ง ดำเนินการแล้ว ๒,๕๖๖ แห่ง และการเพิ่มแหล่งน้ำต้นทุนประปาชนบท ๘,๓๓๒ บ่อ ดำเนินการแล้ว ๓,๓๓๓ บ่อ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างความมั่นคงของน้ำเพื่อการผลิต (๑) ก่อสร้างแหล่งน้ำ/ระบบกระจายน้ำ (ใหม่) ในเขตชลประทานมีปริมาณน้ำเพิ่มขึ้น ๒,๐๘๙ ล้าน ลบ.ม. (ร้อยละ ๔๔) พื้นที่ชลประทานเพิ่มขึ้น ๒.๕๘ ล้านไร่ (ร้อยละ ๓๐) สามารถเพิ่มประสิทธิภาพระบบชลประทานเดิมได้ ๔.๗๒ ล้านไร่ (ร้อยละ ๑๖) รวมครัวเรือนที่ได้รับประโยชน์ ๒.๗๕ ล้านครัวเรือน (๒) การพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งน้ำในพื้นที่เกษตรน้ำฝน ปริมาณน้ำเพิ่มขึ้น ๒,๒๒๙ ล้าน ลบ.ม. (ร้อยละ ๔๗) พื้นที่รับประโยชน์ ๕๖๕,๖๕๑ ไร่ (๕๔%) (๓) พัฒนาแหล่งน้ำรองรับเขตเศรษฐกิจพิเศษ นิคมอุตสาหกรรมใหม่ ๗๖ ล้าน ลบ.ม. (ร้อยละ ๔๐)

ยุทธศาสตร์ที่ ๓...

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การจัดการน้ำท่วมและอุทกภัย ได้ปรับปรุงทางน้ำสายหลัก สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำได้ ๕๒ ร่องน้ำ ป้องกันน้ำที่ชุมชนเมือง ๖๙ แห่ง (๓๗%) พื้นที่เสี่ยงอุทกภัย ๗.๘๕ ล้านไร่ (๗๙%) เชื่อมป้องกันตลิ่งริมแม่น้ำภายในประเทศ ๙๗ กิโลเมตร (๖%) และในพื้นที่เสี่ยงภัยได้รับความรู้แผนการอพยพหนีภัย ๙๐ ตำบล ๔ กลุ่มน้ำ (ปิง ขายฝางทะเลตะวันออก มูล ตาปี) ๑๓ จังหวัด (เชียงใหม่ ลำพูน กำแพงเพชร ตาก จันทบุรี ตราด ระยอง นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี กระบี่ อุบลราชธานี ศรีสะเกษ นครราชสีมา)

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การจัดการคุณภาพน้ำ มีการพัฒนาระบบบำบัดน้ำเสียได้ ๕๘ แห่ง (ร้อยละ ๒๓) คงเหลือ ๑๙๐ แห่ง (ร้อยละ ๗๗) น้ำเสียได้รับการบำบัด ๘๐,๓๒๖,๘๕๕ ลบ.ม. บ่อส่งเหตุการณ์น้ำบาดาลในพื้นที่ทั้งชาย ๖ จังหวัด ๒๙ แห่ง และพื้นที่ได้รับการป้องกันความเค็ม ๙ กลุ่มน้ำ

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การอนุรักษ์ฟื้นฟูสภาพป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรมและป้องกันการพังทลายของดิน ดำเนินการฟื้นฟูสภาพป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรมแล้ว ๔๕๐ แห่ง เนื้อที่ ๐.๔๘๕ ล้านไร่ (ร้อยละ ๑๐) ซึ่งล่าช้ากว่าแผนที่กำหนด เพราะมีข้อจำกัดด้านกฎหมาย มอบหมายให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเร่งรัดดำเนินการ สำหรับการป้องกันและลดการพังทลายของดิน ได้มีการรณรงค์และส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝกทั่วประเทศ ดำเนินการได้ ๑.๔๓๕ ล้านไร่ (ร้อยละ ๑๕)

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การบริหารจัดการ มีพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ พร้อมทั้งแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และคณะกรรมการลุ่มน้ำ ๒๕ กลุ่มน้ำ เพื่อขับเคลื่อนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำระดับพื้นที่ แผนดำเนินการต่อไป คือ การจัดทำแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการลุ่มน้ำ กฎหมายลำดับรอง Big Data การจัดการลุ่มน้ำ ความร่วมมือต่างประเทศ ศึกษาวิจัยนวัตกรรม ศูนย์ข้อมูลกลางระดับลุ่มน้ำ เป็นต้น

มติที่ประชุม รับทราบความก้าวหน้าผลการดำเนินงานคณะอนุกรรมการยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

ประธาน กนช. มีข้อสั่งการเพิ่มเติม ดังนี้

๑. ให้หน่วยงาน (กรมทรัพยากรน้ำบาดาล/กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) เร่งรัดดำเนินการน้ำอุปโภคบริโภคในพื้นที่ที่หาน้ำยากให้แล้วเสร็จภายในปี ๒๕๖๒

๒. ให้สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติประสานทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำตารางสรุปเปรียบเทียบการดำเนินการโครงการด้านการสร้างความมั่นคงน้ำภาคการผลิตในช่วง ๔ ปีที่ผ่านมา พื้นที่ใดมีแหล่งน้ำเพิ่มขึ้น และอยู่ที่ไหนบ้าง ให้ชัดเจน พร้อมผลลัพธ์-ผลสัมฤทธิ์ ที่ประชาชนได้รับ

๓. ให้กรมพัฒนาที่ดิน เน้นการดำเนินโครงการจัดทำแหล่งน้ำขนาดเล็ก/การขุดสระน้ำในไร่นาทุกตำบล ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ ให้สอดคล้องกับพื้นที่ area based โดยให้ปรับแผนการดำเนินการในระยะแรก ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓

๔. การดำเนินงานขุดลอกคลอง การก่อสร้างฝาย/ประตูระบายน้ำ เพื่อบรรเทาปัญหาอุทกภัย ให้ทบทวนและชี้แจงอธิบายให้ประชาชนเข้าใจถึงผลประโยชน์ที่ได้รับและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น

๕. ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พิจารณาการฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำ โดยเน้นการปลูกป่าต้นน้ำ และให้คนสามารถอยู่ร่วมกับป่าได้ เพื่อช่วยดูแลรักษาป่า

๖. ให้สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ติดตาม ประเมินผล ให้บรรลุตามเป้าหมาย

(๓) คณะอนุกรรมการ...

(๓) คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนโครงการขนาดใหญ่และโครงการสำคัญ ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ฉัตรชัย สาริกัลยะ) เป็นประธาน ได้ติดตามความก้าวหน้าโครงการที่ผ่านมติ คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ตั้งแต่ ปี ๒๕๕๙-๒๕๖๑ ทั้ง ๑๕ โครงการ มีโครงการที่คณะรัฐมนตรีมีมติ เห็นชอบให้ดำเนินโครงการแล้ว จำนวน ๑๓ โครงการ ได้รับงบประมาณแล้ว จำนวน ๑๐ โครงการ ยังไม่ได้รับ งบประมาณ จำนวน ๓ โครงการ ได้แก่ อุโมงค์ระบายน้ำใต้คลองทวีวัฒนา อุโมงค์ระบายน้ำใต้คลองแสนแสบ และอุโมงค์ระบายน้ำใต้คลองเปรมประชากร ของกรุงเทพมหานคร (อยู่ระหว่างเสนอขอรับงบประมาณ ปี ๒๕๖๓) สำหรับโครงการที่ได้รับงบประมาณแล้ว มีโครงการที่ยังไม่สามารถขับเคลื่อนได้ เนื่องจากติดปัญหา มวลชน ได้แก่ โครงการวังหีบ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดนครศรีธรรมราช และโครงการบรรเทา อุทกภัยเมืองนครศรีธรรมราช อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ซึ่งอยู่ระหว่างการตั้งคณะกรรมการพิจารณา ๓ ฝ่าย เพื่อทบทวนแนวทางการดำเนินงานให้ชัดเจนต่อไป และมีโครงการที่ยังไม่ผ่านคณะรัฐมนตรี จำนวน ๒ โครงการ ได้แก่ โครงการสำรวจความสูงภูมิประเทศด้วยแสงเลเซอร์ (LIDAR) ระยะที่ ๒ ดำเนินการโดย กรมแผนที่ทหาร ซึ่งอยู่ระหว่างขั้นตอนการเสนอขอแหล่งงบประมาณ และโครงการปรับปรุงคลองยม-น่าน จังหวัดสุโขทัย ดำเนินการโดยกรมชลประทาน ซึ่งอยู่ระหว่างขั้นตอนจัดเตรียมข้อมูลเสนอคณะรัฐมนตรี เห็นชอบให้ดำเนินโครงการ พร้อมทั้งได้เห็นชอบให้นำโครงการขนาดใหญ่และโครงการสำคัญเสนอ คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติพิจารณา คือ (๑) การเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ ป้องกันน้ำท่วม และ บำบัดน้ำเสียคลองเปรมประชากร โดยกรุงเทพมหานคร (๒) โครงการป้องกันและบรรเทาอุทกภัยเมืองชุมพร (ลุ่มน้ำคลองชุมพร) โดยกรมชลประทาน (๓) การฟื้นฟูบึงราชนก จังหวัดพิษณุโลก และ (๔) การฟื้นฟู บึงบอระเพ็ด จังหวัดนครสวรรค์

มติที่ประชุม รับทราบความก้าวหน้าผลการดำเนินงานของ คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนโครงการขนาดใหญ่และโครงการสำคัญ

ประธาน กนช. มีข้อสั่งการเพิ่มเติม ดังนี้

๑. โครงการขนาดใหญ่ฯ ให้หน่วยงานเตรียมความพร้อมของโครงการ ให้ครบทุกองค์ประกอบก่อนเสนอคณะรัฐมนตรี

๒. โครงการที่ได้รับงบประมาณแล้ว แต่ยังไม่สามารถขับเคลื่อนได้ เนื่องจากติดปัญหามวลชน ให้หน่วยงานดำเนินการปรับแผน พร้อมทั้งสร้างการรับรู้ ทำความเข้าใจให้กับประชาชน เพื่อลดความขัดแย้งในการดำเนินการ

๓. โครงการที่ยังไม่เสนอคณะรัฐมนตรี ได้แก่ โครงการสำรวจความสูง ภูมิประเทศด้วยแสงเลเซอร์ (LIDAR) ระยะที่ ๒ และโครงการปรับปรุงคลองยม-น่าน จังหวัดสุโขทัย ให้กรมแผนที่ทหาร และกรมชลประทานเร่งดำเนินการ หากมีปัญหามวลชน ให้สร้างการรับรู้

๔. ให้กรุงเทพมหานคร เร่งรัดดำเนินการโครงการอุโมงค์ระบายน้ำทั้ง ๓ โครงการของกรุงเทพมหานคร โดยเฉพาะโครงการคลองเปรมประชากร หากติดขัดปัญหาให้เร่งปรับแผนดำเนินการ

(๔) คณะอนุกรรมการวิเคราะห์ติดตามสถานการณ์และการบริหารจัดการ ทรัพยากรน้ำ มีรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ฉัตรชัย สาริกัลยะ) เป็นประธาน ได้ติดตามสถานการณ์น้ำ และเตรียมความพร้อมรับมือสถานการณ์ภัยแล้ง ดังนี้

(๔.๑) สถานการณ์น้ำที่ผ่านมา ได้บริหารจัดการน้ำในช่วงที่ ประเทศไทยได้รับอิทธิพลจากพายุซินติญา เบบินคา จนถึงพายุโซนร้อน“ปาบึก” ที่เคลื่อนเข้าสู่ภาคใต้ในช่วง วันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๑ - ๔ มกราคม ๒๕๖๒ โดยการจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการร่วมรับมือพายุโซนร้อนปาบึก ณ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อติดตามวิเคราะห์สถานการณ์และชี้เป้าพื้นที่เสี่ยงภัย...

เสี่ยงภัย และเป็นข้อมูลสนับสนุนให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อม ซึ่งทำให้ลดผลกระทบความเสียหายต่อทรัพย์สินและชีวิตของประชาชนได้

(๔.๒) สภาพฝน ปริมาณสะสมน้ำฝนทั้งประเทศในช่วงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๑ - ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ มีฝนสูงกว่าค่าเฉลี่ยในเดือนธันวาคม ๒๕๖๑ และมกราคม ๒๕๖๒ ส่วนเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๑ และกุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ มีค่าใกล้เคียงค่าเฉลี่ยการคาดการณ์ปริมาณฝนภาพรวมทั้งประเทศ โดยกรมอุตุนิยมวิทยา คาดการณ์ปรากฏการณ์เอลนีโญกำลังอ่อนจะยังคงต่อเนื่องไปจนถึงเดือนเมษายน ๒๕๖๒ และเข้าสู่สภาวะเป็นกลาง ช่วงเดือนมีนาคม ๒๕๖๒ - พฤษภาคม ๒๕๖๒ มีปริมาณฝนต่ำกว่าค่าปกติ ๑๐-๒๐% เดือนเมษายน ๒๕๖๒ ปริมาณฝนต่ำกว่าค่าปกติ ๑๐% ส่วนเดือนพฤษภาคม จะมีค่าใกล้เคียงปกติ

(๔.๓) สรุปสถานการณ์น้ำในอ่างเก็บน้ำ ปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ จำนวน ๓๕ แห่ง ช่วงฤดูแล้งเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๑ และกุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ มีอ่างเก็บน้ำความจุเกิน ๑๐๐% จำนวน ๒ แห่ง ได้แก่ เขื่อนกัวคองมา และเขื่อนหนองปลาไหล และมีอ่างเก็บน้ำที่มีปริมาณน้ำใช้การน้อยกว่า ๓๐% จำนวน ๓ แห่ง ได้แก่ เขื่อนอุบลรัตน์ เขื่อนทับเสลา และเขื่อนกระเสียว ณ สิ้นเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ หลังจากได้มีการส่งน้ำสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ อ่างเก็บน้ำที่มีปริมาณน้ำใช้การน้อยกว่า ๓๐% จำนวน ๖ แห่ง ได้แก่ เขื่อนแม่มอก เขื่อนลำนางรอง เขื่อนสิรินธร เขื่อนอุบลรัตน์ เขื่อนทับเสลา เขื่อนกระเสียว

(๔.๔) สถานการณ์ภัยแล้งและการรับมือ ได้คาดการณ์พื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำ ๓ กิจกรรม คือ

(๑) การอุปโภค บริโภค (๑) ในเขตพื้นที่ให้บริการของการประปาส่วนภูมิภาค (กปภ.) ปัจจุบันมีพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำเพิ่มขึ้นเป็น ๑๗ จังหวัด (๒๐ สาขา) ประกอบด้วย ภาคเหนือ ๕ จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๖ จังหวัด ภาคตะวันออก ๓ จังหวัด ภาคใต้ ๓ จังหวัด มีมาตรการรองรับในแต่ละหน่วยสาขาบริการแล้ว (๒) นอกเขตพื้นที่ให้บริการของการประปาส่วนภูมิภาค คาดการณ์ว่ามีพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำ ๒๐ จังหวัด กรมทรัพยากรน้ำบาดาลได้ดำเนินการปรับแผนงานขุดเจาะน้ำบาดาลในพื้นที่เสี่ยง ๑๑ จังหวัด คงเหลือ ๙ จังหวัด ที่ไม่มีบ่อน้ำบาดาล และกระทรวงมหาดไทยได้ลงสำรวจพื้นที่เสี่ยง ๙ จังหวัด มีพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำนอกเขตพื้นที่บริการการประปาส่วนภูมิภาค จำนวน ๗ จังหวัด ประกอบด้วย ภาคเหนือ ๒ จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๓ จังหวัด ๕ อำเภอ ภาคกลาง ๒ จังหวัด โดยได้กำหนดมาตรการแก้ไขปัญหาระยะสั้น ด้วยการจัดหาแหล่งน้ำใกล้เคียงในระยะ ๕๐ เมตร ซึ่งทาง สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติได้จัดทำข้อมูลแหล่งน้ำต้นทุน ส่งให้กระทรวงมหาดไทย กระทรวงกลาโหม และจังหวัดได้รับทราบเพื่อใช้วางแผนเตรียมมาตรการรองรับ

(๒) การเกษตร คาดการณ์พื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร นอกเขตชลประทาน จำนวน ๑๑ จังหวัด พื้นที่รวม ๑๕๑,๕๕๒ ไร่ ได้แก่ ภาคเหนือ ๕ จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๕ จังหวัด และภาคกลาง ๑ จังหวัด และได้กำหนดมาตรการปรับเปลี่ยนการปลูกพืชใช้น้ำน้อย มีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ ๖๑,๙๔๒ ไร่ (ร้อยละ ๔๑) ซึ่งมีปริมาณน้ำเพียงพอสำหรับการปลูกพืชโดยไม่ขาดแคลน ปัจจุบันจากรายงานกรมส่งเสริมการเกษตร และการตรวจสอบพื้นที่เพาะปลูกด้วยดาวเทียม โดยสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) (สทอภ.) พบว่ามีพื้นที่เพาะปลูกเกินแผนในเขตชลประทาน ๓๑ จังหวัด และนอกเขตชลประทาน ๕ จังหวัด จึงได้มอบหมายกระทรวงมหาดไทย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สร้างความเข้าใจต่อประชาชนในเรื่องสถานการณ์น้ำ และปรับเปลี่ยนการปลูกพืชใช้น้ำน้อย

(๓) การอุตสาหกรรม...

(๓) การอุตสาหกรรม จากการประเมินความต้องการการใช้น้ำ ในฤดูแล้งเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๑- เดือนเมษายน ๒๕๖๒ แบ่งเป็น ในเขตนิคมอุตสาหกรรม จำนวน ๓๘ แห่ง ๑๔ จังหวัด ใช้น้ำรวม ๑๕๔ ล้าน ลบ.ม. นอกเขตนิคมอุตสาหกรรม ๗๗ จังหวัด ใช้น้ำรวม ๙๒๓ ล้าน ลบ.ม. รวมโรงงานทั้งในและนอกเขตนิคมอุตสาหกรรม จำนวน ๑๐๒,๖๗๙ แห่ง ความต้องการใช้น้ำ ๑,๐๗๗ ล้าน ลบ.ม. ไม่มีความเสี่ยงขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง โดยปริมาณน้ำที่ใช้เกินจากปริมาณที่จัดสรรจำนวน ๑๖๖ ล้าน ลบ.ม. จะใช้น้ำบาดาล (ปริมาณน้ำจัดสรร ๙๑๑ ล้าน ลบ.ม.) พร้อมรณรงค์การใช้น้ำอย่างประหยัด

ทั้งนี้ การรักษาระบบนิเวศ ประกอบด้วย การใช้น้ำเพื่อผลักดัน น้ำเค็มในแม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำท่าจีน แม่น้ำแม่กลอง แม่น้ำปราชินบุรี-บางปะกง และฝักระวังคุณภาพน้ำ แม่น้ำปิง แม่น้ำชี แม่น้ำตาปี ทะเลสาบสงขลา สถานการณ์ปกติ

(๔.๕) การกำหนดมาตรการการแก้ไขปัญหาความเสี่ยงขาดแคลนน้ำ ได้กำหนดมาตรการและประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้ง ๒๕๖๑/๒๕๖๒ จำนวน ๘ มาตรการ โดยได้แจ้งเตือนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการ ดังนี้

(๑) แจ้งเตือนเกษตรกรงดการปลูกพืชฤดูแล้งและพืชต่อเนื่อง โดยเฉพาะในกลุ่มน้ำเจ้าพระยา เพื่อรักษาระดับน้ำเหนือเขื่อนเจ้าพระยาและระบบชลประทาน ควบคุมคุณภาพน้ำ ในแม่น้ำเจ้าพระยาตอนล่างให้อยู่ในเกณฑ์ที่กำหนด พร้อมติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง (ดำเนินการโดย จังหวัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น กรมชลประทานและกรมทรัพยากรน้ำ)

(๒) ติดตามฝักระวังพื้นที่ในเขตชลประทานและลำน้ำสายหลัก ตลอดจนพื้นที่เสี่ยงภัยต่างๆ เพื่อแจ้งข้อมูลให้ทางจังหวัดประชาสัมพันธ์ให้ราษฎรในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบทราบ และเตรียมการป้องกัน (ดำเนินการโดยจังหวัด กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรมชลประทานและ กรมทรัพยากรน้ำ)

(๓) ลดการเลี้ยงปลากระชังและปล่อยปลา ในช่วงฤดูแล้งปี ๒๕๖๑/๒๕๖๒ (ดำเนินการโดย จังหวัด และกรมประมง)

(๔) ฝักระวังการระบายน้ำเสียหรือสารปนเปื้อนที่ก่อให้เกิด มลพิษทางน้ำอย่างเข้มงวด (ดำเนินการโดย จังหวัด และกรมควบคุมมลพิษ)

(๕) สำรวจความต้องการใช้น้ำทุกภาคส่วน เพื่อประเมินปริมาณน้ำ ดันทุนให้เพียงพอต่อความต้องการใช้น้ำตลอดฤดูแล้งจนถึงต้นฤดูฝนปี ๒๕๖๒ (ดำเนินการโดยกรมชลประทาน กรมทรัพยากรน้ำ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น)

(๖) เตรียมความพร้อมอุปกรณ์เครื่องจักร เครื่องมือ และ เจ้าหน้าที่ให้การช่วยเหลือ พื้นที่ในเขตชลประทาน ตลอดจนสนับสนุนหน่วยงานต่างๆ ตามคำร้องขอและ เตรียมความพร้อมเข้าสู่การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำฤดูฝน ปี ๒๕๖๒ (ดำเนินการโดยกรมป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย กรมชลประทาน กรมทรัพยากรน้ำ และหน่วยบัญชาการทหารพัฒนา)

(๗) มาตรการเผชิญเหตุ ให้หน่วยงานพิจารณาใช้น้ำจากแหล่งน้ำ ในพื้นที่และพื้นที่ใกล้เคียงเป็นอันดับแรก และสนับสนุนรถบรรทุกน้ำ เครื่องสูบน้ำและเครื่องจักรเครื่องมือเพื่อ บรรเทาความรุนแรง (ดำเนินการโดยกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด (กอปภ.จ))

(๘) ทบทวนแผนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๑/๒๕๖๒ ของอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่รายสัปดาห์ และประเมินปริมาณน้ำต้นทุนในช่วงต้น กลาง ต่อเนื่อง จนถึงสิ้นสุดฤดูฝนปี ๒๕๖๒ ให้สอดคล้องกับปรากฏการณ์เอลนีโญกำลังอ่อนตามที่กรมอุตุนิยมวิทยาคาดการณ์ (ดำเนินการโดยกรมชลประทาน การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์ พลังงาน (พพ.) และกรมทรัพยากรน้ำ)

(๔.๖) การคาดการณ์...

(๔.๖) การคาดการณ์ปริมาณน้ำต้นทุนช่วงฤดูฝน ปี ๒๕๖๒ กรมอุตุนิยมวิทยา และสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (องค์การมหาชน) หรือ สสนก. คาดการณ์ว่า ปรากฏการณ์เอลนีโญกำลังอ่อนจะยังคงมีผลต่อเนื่องถึงเดือนเมษายน ๒๕๖๒ ซึ่งจะทำให้ประเทศไทยมีปริมาณฝนตกต่ำกว่าค่าเฉลี่ย โดยมีปริมาณน้ำต้นทุนช่วงต้นฤดูฝน (๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒) และ กลางฤดูฝน (๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒) แยกเป็นกรณีน้ำน้อยและน้ำเฉลี่ย พร้อมเปรียบเทียบกับปีน้ำน้อย (ปี ๒๕๕๗) พบว่า ต้นฤดูฝน กรณีน้ำน้อยจะมีปริมาณน้ำมากกว่าปี ๒๕๕๗ (ร้อยละ ๓๐) แต่น้อยกว่าปี ๒๕๖๑ (ร้อยละ ๑๔) กลางฤดูฝน กรณีน้ำเฉลี่ยจะมีปริมาณน้ำมากกว่าปี ๒๕๕๗ (ร้อยละ ๓๗) แต่น้อยกว่าปี ๒๕๖๑ (ร้อยละ ๙)

มติที่ประชุม รับทราบสถานการณ์น้ำที่ผ่านมา และการวางแผน การบริหารจัดการน้ำในฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๑/๒๕๖๒

ประธาน กษ. มีข้อสั่งการเพิ่มเติม ดังนี้

๑. ให้สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สร้างการรับรู้และความเข้าใจให้แก่ประชาชนในด้านการบริหารจัดการน้ำ และสรุปผลความก้าวหน้า ในการดำเนินงาน ๔ ปีที่ผ่านมา ดำเนินการไปแล้วเท่าไร และอะไรที่ยังไม่ได้ดำเนินการ โดยให้บูรณาการข้อมูล ระหว่างกระทรวงมหาดไทย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

๒. ให้ทุกหน่วยงานวางแผนการแก้ไขปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และ ให้ชี้แจงอธิบายให้ประชาชนทราบถึงผลการดำเนินงานที่ผ่านมาว่า ดำเนินการไปแล้วได้ประโยชน์อย่างไรบ้าง ในพื้นที่ และที่ยังมีปัญหายอยู่จะดำเนินการแก้ไขอย่างไร โดยขอให้ดำเนินการเสนอประธานคณะกรรมการ ทรัพยากรน้ำแห่งชาติโดยด่วน

๕.๑.๒ ความก้าวหน้าแผนงานโครงการที่เสนอในคณะรัฐมนตรีสัญญา และ งานนโยบายที่นายกรัฐมนตรีลงพื้นที่ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ได้สรุปความก้าวหน้าของแผนงาน/โครงการ ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ในการประชุมคณะรัฐมนตรีสัญญา และงานนโยบายนายกรัฐมนตรีตรวจงาน ในพื้นที่ ตั้งแต่เดือนสิงหาคม ๒๕๖๐ ถึงปัจจุบัน รวมจำนวน ๒๐ ครั้ง มีแผนงานโครงการรวม ๗๘๖ โครงการ ได้รับการจัดสรรงบประมาณให้ดำเนินการแล้ว จำนวน ๓๐๘ โครงการ งบประมาณ ๑๒,๗๑๐.๖๑๘๘ ล้านบาท โดยได้รับจัดสรรงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ๑๒๕ โครงการ งบประมาณ ๔,๘๐๑.๒๕๕๕ ล้านบาท และ ปี ๒๕๖๒ จำนวน ๑๘๓ โครงการ งบประมาณ ๘,๖๙๓.๑๓๑๔ ล้านบาท เสนอขอตั้งงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๒๒๒ โครงการ งบประมาณ ๗,๙๐๖.๘๖๕๖ ล้านบาท พร้อมทั้งได้บรรจุเข้าแผนเพื่อเสนอขอตั้ง งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕ จำนวน ๒๕๖ โครงการ งบประมาณ ๑,๙๐๘.๗๒๕๔ ล้านบาท

มติที่ประชุม รับทราบความก้าวหน้าแผนงานโครงการที่เสนอในคณะรัฐมนตรี สัญญา และงานนโยบายที่นายกรัฐมนตรีลงพื้นที่

ประธาน กษ. มีข้อสั่งการเพิ่มเติม ดังนี้

๑. ให้สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหาแนวทาง ในการสร้างความเข้าใจกับประชาชนด้านการจัดทำแผนงานโครงการ และขั้นตอนการเสนอขอแผนงาน โครงการด้านน้ำในพื้นที่ และการเชื่อมโยงกับโครงการอื่น ๆ ด้วย

๒. โครงการที่มีแผนดำเนินการปี ๒๕๖๔-๒๕๖๕ ให้เร่งดำเนินการเตรียม ความพร้อม

๓. ให้สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ติดตามประเมินผล และรายงานให้ คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติทราบต่อไป

๕.๑.๓ รายงานแผนและผลการดำเนินงานของคณะกรรมการลุ่มน้ำ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติได้แต่งตั้งข้าราชการสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ เป็นกรรมการและเลขานุการ และผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการลุ่มน้ำ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการบริหารทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ และพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อปฏิบัติงานในพื้นที่ลุ่มน้ำ โดยมีแผนการประชุมจำนวน ๔ ครั้ง/ปี พร้อมแผนการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการลุ่มน้ำ จำนวน ๓ ครั้ง/ปี โดยการประชุมคณะกรรมการลุ่มน้ำและการประชุมเชิงปฏิบัติการ ทั้ง ๒๕ ลุ่มน้ำ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เสร็จสิ้นเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ผลการดำเนินงานทำให้คณะกรรมการลุ่มน้ำรับทราบและเข้าใจบทบาทหน้าที่ตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ.๒๕๖๑ แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี และแนวทางการจัดทำแผนปฏิบัติการลุ่มน้ำ (แผนบูรณาการ) การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำ ปิงปประมาณ ๒๕๖๓ ซึ่งมีผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน ๒,๓๕๘ คน โดยได้ให้ข้อคิดเห็นและเสนอแนะ คือ ควรมีคณะกรรมการและศูนย์บริหารจัดการน้ำระดับจังหวัด การแบ่งขอบเขตลุ่มน้ำให้คำนึงถึงอัตลักษณ์เดิมของกลุ่มน้ำด้วย การเชื่อมโยงข้อมูลน้ำ แผนที่ GIS/Big Data และมีหน่วยงานระดับจังหวัด พร้อมทั้งมีศูนย์ข้อมูลกลางของกลุ่มน้ำ

มติที่ประชุม รับทราบแผนและผลการดำเนินงานของคณะกรรมการลุ่มน้ำ
ประธาน กนช. มีข้อสั่งการเพิ่มเติม ให้สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ
ดำเนินการตามข้อคิดเห็นของคณะกรรมการลุ่มน้ำตามความจำเป็นต่อไป

๕.๑.๔ รายงานความก้าวหน้าการจัดทำกฎหมายลำดับรอง และการแต่งตั้ง
คณะอนุกรรมการพิจารณา กลั่นกรองข้อกฎหมายเกี่ยวกับทรัพยากรน้ำ ตามที่พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ
พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๑ สำนักงบประมาณจึงได้จัดสรรงบกลางให้สำนักงาน
ทรัพยากรน้ำ เมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ เพื่อดำเนินการตราหรือออกกฎหมายลำดับรองที่มีผลบังคับใช้
ภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่กฎหมายใช้บังคับ จำนวน ๑๙ มาตรา รวม ๒๒ ฉบับ และการออกกฎหมายลำดับรอง
ที่มีผลบังคับใช้ เมื่อพ้นกำหนด ๒ ปี นับแต่วันที่กฎหมายใช้บังคับ จำนวน ๙ มาตรา รวม ๙ ฉบับ โดยรวมถึง
หมวด ๔ การจัดสรรน้ำ รวมทั้งการจัดทำฝัมน้ำ ดังนั้น เพื่อให้กฎหมายลำดับรองเป็นไปตามพระราชบัญญัติ
ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ กำหนด คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ จึงมีคำสั่งที่ ๑/๒๕๖๒ แต่งตั้ง
คณะอนุกรรมการพิจารณา กลั่นกรองข้อกฎหมายเกี่ยวกับทรัพยากรน้ำ เมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

มติที่ประชุม รับทราบความก้าวหน้าการจัดทำกฎหมายลำดับรอง และ
การแต่งตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณา กลั่นกรองข้อกฎหมายเกี่ยวกับทรัพยากรน้ำ

ประธาน กนช. มีข้อสั่งการเพิ่มเติม ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งดำเนินการ
จัดทำกฎหมายลำดับรอง ให้เป็นไปตามที่พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ กำหนด

๕.๒ เรื่องเพื่อพิจารณา ๑ เรื่อง

แผนงานโครงการขนาดใหญ่และโครงการสำคัญ จำนวน ๔ โครงการ คือ

๕.๒.๑ การเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ ป้องกันน้ำท่วม และบำบัดน้ำเสีย
คลองเปรมประชากร เนื่องจากสภาพปัญหาคลองเปรมประชากรในปัจจุบันมีสภาพตื้นเขิน คันคลองมีระดับ
ต่ำ อาคารบังคับน้ำเข้า-ออกไม่ครอบคลุม มีสิ่งปลูกสร้างรุกล้ำเขตคลองมากกว่า ๕,๐๐๐ หลังคาเรือน ตั้งแต่
อำเภอเมืองปทุมธานีถึงกรุงเทพมหานคร และมีการปล่อยน้ำเสียลงสู่คลองโดยตรง

คณะรัฐมนตรีได้ตั้งคณะกรรมการอำนวยการกำหนดนโยบายการบริหาร
จัดการสิ่งก่อสร้างรุกล้ำลำน้ำสาธารณะ โดยรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) เป็นประธาน
 และได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ จำนวน ๒ คณะ คือ คณะอนุกรรมการจัดทำแผนแม่บทโครงสร้างพื้นฐาน

ระบบคลอง...

ระบบคลองและการพัฒนาชุมชนริมคลองเปรมประชากร โดยมีปลัดกรุงเทพมหานคร เป็นประธาน และ คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาพื้นที่คลองเปรมประชากร มีปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นประธาน ทั้ง ๒ คณะมีเลขาธิการสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ และผู้ตรวจราชการพิเศษประจำสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นที่ปรึกษา โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาพื้นที่คลองเปรมประชากรให้เป็นไปตามกายภาพของคลองและส่งผลกระทบต่อประชาชนน้อยที่สุด เมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ที่ประชุม คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาพื้นที่คลองเปรมประชากร มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นประธาน ได้มอบสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ เป็นหน่วยงานกลางในการบูรณาการ กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรุงเทพมหานคร กรมชลประทาน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดปทุมธานี และจังหวัดนนทบุรี มาร่วมจัดทำแผนงานโครงการเพื่อฟื้นฟูคลองเปรมประชากรตลอดสาย ภายใต้แผนแม่บท โครงสร้างพื้นฐานระบบคลองและการพัฒนาชุมชนริมคลองเปรมประชากร ๔ ด้าน คือ ด้านที่ ๑ การพัฒนา โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งแวดล้อมของเมือง ด้านที่ ๒ การพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนริมคลองและบริเวณใกล้เคียง ด้านที่ ๓ การสร้างการรับรู้และความเข้าใจ และด้านที่ ๔ กฎหมายและการขับเคลื่อนงาน ด้านที่ เกี่ยวข้องกับการจัดการทรัพยากรน้ำคือ ด้านที่ ๑ ในแผนงานที่ ๑.๑ การเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ ป้องกันน้ำท่วม และบำบัดน้ำเสียคลองเปรมประชากร ซึ่งมีโครงการที่ต้องดำเนินการรวม ๓๔ โครงการ ตั้งแต่ ปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๘ งบประมาณรวม ๓๒,๖๗๐.๗๘ ล้านบาท ประกอบด้วย (๑) แผนหลัก ได้แก่ ขุดลอก คลองเปรมประชากร และเขื่อนป้องกันตลิ่ง พร้อมอาคารประกอบ ตั้งแต่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา - กรุงเทพมหานคร งบประมาณ ๔,๔๖๖.๐๐ ล้านบาท (ปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕) ดำเนินการโดย กรมชลประทาน กรมโยธาธิการและผังเมือง และกรุงเทพมหานคร (๒) แผนสนับสนุน ได้แก่ พัฒนาระบบควบคุมอาคาร บังคับน้ำ แก้มลิง และระบบบำบัดน้ำเสีย ตั้งแต่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา - กรุงเทพมหานคร งบประมาณ ๒๘,๒๐๔.๗๘ ล้านบาท (ปี ๒๕๖๓-๒๕๖๘ โดยกรมชลประทาน กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และ กรุงเทพมหานคร) โดย

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีแผนหลัก ๑ โครงการ ได้แก่ โครงการขุดลอก คลองเปรมประชากรจากคลองเชียงรากน้อย-สถานีสูบน้ำเปรมเหนือบางปะอิน ระยะทาง ๘.๑ กิโลเมตร (กรมชลประทาน) งบประมาณ ๙ ล้านบาท ดำเนินการปี ๒๕๖๒ แผนงานสนับสนุน ๓ โครงการ งบประมาณ ๑๒๗ ล้านบาท ดำเนินการปี ๒๕๖๒-๒๕๖๕

จังหวัดปทุมธานี มีแผนงานหลัก ๓ โครงการ งบประมาณ ๑,๐๑๔ ล้านบาท มีโครงการที่ดำเนินการปี ๒๕๖๒ จำนวน ๒ โครงการ ได้แก่ (๑) ขุดลอกคลองเปรมประชากรจากคลองรังสิต ประยูรศักดิ์ - คลองเชียงรากน้อย ระยะทาง ๑๕.๘ กิโลเมตร งบประมาณ ๑๖ ล้านบาท (กรมชลประทาน) (๒) ติดตั้งตะแกรงพร้อมเครื่องคราดขยะประตูระบายน้ำเปรมใต้รังสิต งบประมาณ ๑๘ ล้านบาท (กรมชลประทาน) และดำเนินการปี ๒๕๖๓-๒๕๖๕ จำนวน ๑ โครงการ ได้แก่ โครงการก่อสร้างเขื่อน คลองเปรมประชากรจากคลองบ้านใหม่ถึงคลองรังสิตประยูรศักดิ์ งบประมาณ ๙๘๐ ล้านบาท (กรมโยธาธิการ และผังเมือง) แผนงานสนับสนุน ๔ โครงการ งบประมาณ ๒๓๙.๗๘ ล้านบาท ดำเนินการปี ๒๕๖๒-๒๕๖๕

จังหวัดนนทบุรี มีแผนงานสนับสนุน ๑ โครงการ งบประมาณ ๒๐๐ ล้านบาท ดำเนินการปี ๒๕๖๓-๒๕๖๕

กรุงเทพมหานคร มีแผนงานหลัก ๑ โครงการ คือ โครงการก่อสร้างเขื่อน คลองเปรมประชากร จากถนนเทศบาลสงเคราะห์-สุดเขตกรุงเทพมหานคร งบประมาณ ๓,๔๔๓ ล้านบาท ดำเนินการปี ๒๕๖๒-๒๕๖๕ แผนงานสนับสนุน ๒๑ โครงการ งบประมาณ ๒๗,๖๓๘ ล้านบาท ดำเนินการ ปี ๒๕๖๓-๒๕๖๖

เพื่อเป็นการเพิ่ม...

เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำและป้องกันแก้ไขปัญหาน้ำท่วม การกัดเซาะตลิ่งริมคลอง และบรรเทาปัญหาคุณภาพน้ำเน่าเสีย กรุงเทพมหานคร จึงเสนอโครงการก่อสร้าง เชื่อมคลองเปรมประชากรจากถนนเทศบาลสงเคราะห์ถึงสุดเขตกรุงเทพมหานคร งบประมาณ ๓,๔๔๓ ล้านบาท ระยะเวลาดำเนินการ ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๖๕) ระยะทางความยาวรวม ๒๖.๑๖ กิโลเมตร ซึ่งแผนงานดังกล่าวได้ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการขนาดใหญ่และโครงการสำคัญ โดยให้กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดำเนินงานตามแผนงานหลักในระยะเร่งด่วน และนำเสนอคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติเพื่อขอความเห็นชอบในหลักการแผนการปรับปรุงฟื้นฟูคลองเปรม ประชากรทั้งระบบตลอดสาย

มติที่ประชุม เห็นชอบในหลักการ

๑. แผนงานการเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ ป้องกันน้ำท่วม และบำบัด น้ำเสียคลองเปรมประชากรทั้งระบบ ตั้งแต่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา-กรุงเทพมหานคร

๒. ให้กระทรวงมหาดไทย (กรมโยธาธิการและผังเมือง และกรุงเทพมหานคร) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมชลประทาน) ดำเนินการตามกรอบแผนงานหลักระยะแรก ปี ๒๕๖๒-๒๕๖๕ งบประมาณ ๔,๔๖๖ ล้านบาท

๓. ให้กรุงเทพมหานครเสนอโครงการก่อสร้างเชื่อมคลองเปรมประชากร จากถนนเทศบาลสงเคราะห์ถึงสุดเขตกรุงเทพมหานคร งบประมาณ ๓,๔๔๓ ล้านบาท ต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อขอความเห็นชอบให้ดำเนินโครงการ และดำเนินการตามระเบียบงบประมาณต่อไป

ประธาน กนช. มีข้อสั่งการเพิ่มเติม ให้กระทรวงมหาดไทย (กรุงเทพมหานคร) นำแผนแม่บทโครงสร้างพื้นฐานระบบคลองและการพัฒนาชุมชนริมคลองเปรมประชากร ขึ้นทูลเกล้าถวายรายงาน สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร ภายในเดือนเมษายน ๒๕๖๒ โดยให้รายงานทั้ง ๓ จังหวัดที่เกี่ยวข้อง มีการดำเนินการอย่างไร โครงการที่ดำเนินการไปแล้วมีเท่าไร และให้จัดลำดับความสำคัญ เร่งด่วนให้ทันกับปีงบประมาณนี้

๕.๒.๒ โครงการป้องกันและบรรเทาอุทกภัยเมืองชุมพร (ลุ่มน้ำคลองชุมพร) สาเหตุหลักเกิดจากน้ำหลากจนเกินความสามารถของลำน้ำ ๒ สาย ได้แก่ คลองท่าตะเภา และคลองชุมพร ช่วงที่มีร่องมรสุมพัดผ่านจะมีน้ำไหลลงสู่คลองชุมพร ๕๕๐ ลบ.ม./วินาที แต่ความสามารถในการระบายน้ำ คลองชุมพรได้ไม่เกิน ๒๐๐ ลบ.ม./วินาที หากเป็นช่วงน้ำทะเลหนุนสูงจะทำให้น้ำแช่ขังเป็นเวลา ๓-๗ วัน และมีผลกระทบจากปัญหาน้ำเค็มรุกเข้าในช่วงฤดูแล้ง กรมชลประทานได้น้อมนำแนวพระราชดำริของ ในหลวงรัชกาลที่ ๙ มาแก้ปัญหาในพื้นที่ลุ่มน้ำคลองท่าตะเภาและลุ่มน้ำคลองชุมพร โดยแก้ไขปัญหาน้ำในลุ่มน้ำ คลองท่าตะเภา ก่อน ซึ่งแล้วเสร็จในปี ๒๕๕๒ ส่วนลุ่มน้ำคลองชุมพร กรมชลประทานเริ่มดำเนินโครงการ ในปี ๒๕๕๘ ดังนั้น เพื่อให้ได้รับงบประมาณต่อเนื่องในการแก้ไขปัญหาระบบในรูปแบบโครงการขนาดใหญ่ จึงเสนอคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการขนาดใหญ่และโครงการสำคัญ ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ฉัตรชัย สาริกัลยะ) เมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ที่ประชุมเห็นชอบในหลักการ เนื่องจากเป็นพื้นที่ เป้าหมายในการแก้ไขปัญหาน้ำเชิงพื้นที่อย่างเป็นระบบ (Area Based) และให้กรมชลประทาน กรมทางหลวงชนบท กรมการปกครอง การรถไฟแห่งประเทศไทย กรมเจ้าท่า และกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง บูรณาการ แผนงานร่วมกัน โดยให้คำนึงถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อลำน้ำ เช่น ด้านการสัญจรทางน้ำ และพื้นที่ปศุสัตว์ เลน ลักษณะโครงการ เป็นการขุดลอกและขุดขยายคลองชุมพรเดิม และคลองชุมพรใหม่ (คลองผันน้ำเชื่อม คลองชุมพร - คลองนาคราช) ให้สามารถระบายน้ำได้ ๕๕๐ ลบ.ม./วินาที รวมทั้งก่อสร้างประตูควบคุม บังคับน้ำและระบายน้ำในคลองชุมพรเดิม เพื่อป้องกันน้ำเค็มรุกเข้าสู่พื้นที่เกษตรกรรมและพื้นที่ตัวเมืองชุมพร

โดยมี...

โดยมีระยะเวลาดำเนินการ ๗ ปี (ปีงบประมาณ ๒๕๕๘-๒๕๖๔) งบประมาณ ๒,๐๔๗ ล้านบาท แบ่งการดำเนินการเป็น ๒ ระยะ ได้แก่ แผนงานระยะที่ ๑ ปีงบประมาณ ๒๕๕๘-๒๕๖๒ งบประมาณ ๓๓๐ ล้านบาท และแผนงานระยะที่ ๒ ปีงบประมาณ ๒๕๖๓-๒๕๖๔ งบประมาณ ๑,๗๑๗ ล้านบาท ประกอบไปด้วย ค่าที่ดิน จำนวน ๕๓๗ แปลง งบประมาณ ๒๙๘ ล้านบาท งานขุดคลองผันน้ำคลองชุมพรความยาว ๓.๓๔๓ กิโลเมตร งบประมาณ ๑๒๐ ล้านบาท ก่อสร้างประตูควบคุมบังคับน้ำ จำนวน ๔ แห่ง พร้อมส่วนประกอบ โดยอยู่บริเวณ ปากคลองผันน้ำ จำนวน ๑ แห่ง และในคลองชุมพร จำนวน ๓ แห่ง งานขุดขยายคลองชุมพรเดิม รวม ๒๑.๗๐๑ กิโลเมตร งบประมาณ ๑๓๙ ล้านบาท งานก่อสร้างอาคารระบายน้ำและส่วนประกอบอื่น ๆ งบประมาณ ๑๐๐ ล้านบาท

มติที่ประชุม เห็นชอบในหลักการ

๑. ให้ดำเนินโครงการป้องกันและบรรเทาอุทกภัยเมืองชุมพร (ลุ่มน้ำคลองชุมพร) ทั้งระบบ

๒. ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมชลประทาน) เสนอโครงการป้องกันและบรรเทาอุทกภัยเมืองชุมพร (ลุ่มน้ำคลองชุมพร) ระยะที่ ๒ งบประมาณ ๑,๗๑๗ ล้านบาท ต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อขอความเห็นชอบให้ดำเนินโครงการและดำเนินการตามระเบียบงบประมาณต่อไป

ประธาน กนช. มีข้อสั่งการเพิ่มเติม ดังนี้

๑. การขุดลอกคลองของโครงการให้คำนึงถึงผลกระทบต่อระบบนิเวศ และหาวิธีการที่เหมาะสมที่ลดผลกระทบต่อระบบนิเวศในพื้นที่โครงการ และการดำเนินการโครงการต้องทำให้เสร็จพร้อมกัน เช่น ขุดลอกต่อจากของเดิมที่ยังไม่ครบ เชื่อมต่อกับแหล่งน้ำเดิม และฝากให้กระทรวงคมนาคม พิจารณาการก่อสร้างถนนต้องไม่ขวางทางน้ำ

๒. ให้สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินการให้ กนช. ทราบเป็นระยะ ๆ

๕.๒.๓ การฟื้นฟูบึงราชนก จังหวัดพิษณุโลก บึงราชนกเป็นบึงน้ำจืดขนาดใหญ่ อยู่ในความดูแลรักษาของกรมเจ้าท่า ตั้งแต่ปี ๒๕๑๕ ตั้งอยู่ในพื้นที่ตำบลสมอแข อำเภอเมืองพิษณุโลก และตำบลวังพิรุณ ตำบลวังทอง อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก มีพื้นที่ทั้งหมด ๔,๘๖๕-๒-๐๘๕ ไร่ มีประเด็นปัญหาเรื่องการใช้น้ำที่ไม่มีประสิทธิภาพ ปัจจุบันมีหน่วยงานของรัฐเข้าใช้ประโยชน์ ๕ หน่วยงาน ได้แก่ กรมเจ้าท่า กรมประมง องค์การบริหารส่วนจังหวัดพิษณุโลก การกีฬาแห่งประเทศไทย มหาวิทยาลัยนเรศวร และบางส่วนมีราษฎรบุกรุก ทำให้การดูแลรักษาเป็นเพียงการขุดลอกบึงเป็นจุด ๆ เมื่อถึงฤดูฝนมีน้ำหลากจากพื้นที่รับน้ำแม่น้ำวังทอง แต่ไม่สามารถไหลเข้าบึงราชนกได้ ทำให้เกิดน้ำท่วมพื้นที่โดยรอบบึง ดังนั้น เมื่อวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๐ ได้เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมประชุมเพื่อพิจารณาแผนการฟื้นฟูบึงราชนก ตามข้อเสนอแนะของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน โดยมีรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) เป็นประธาน ที่ประชุมมีมติมอบให้สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติเป็นผู้รับผิดชอบในการศึกษา เพื่อจัดทำแผนหลักการฟื้นฟูบึงราชนก จังหวัดพิษณุโลก ให้เป็นแหล่งเก็บกักน้ำ ป้องกันน้ำท่วม แหล่งท่องเที่ยว สถานที่ออกกำลังกายตามธรรมชาติ โดยขุดลอกคูคลองเชื่อมต่อเป็นช่องทางไหลเวียนของน้ำเพื่อให้บึงราชนกได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบและมีความยั่งยืนต่อไป สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติจึงร่วมกับมหาวิทยาลัยมหิดล ดำเนินการศึกษาแผนหลักการฟื้นฟูบึงราชนก จังหวัดพิษณุโลก และได้เสนอคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการขนาดใหญ่และโครงการสำคัญ ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ฉัตรชัย สาริกัลยะ) เป็นประธาน ที่ประชุมได้เห็นชอบให้การฟื้นฟูบึงราชนก เป็นโครงการขนาดใหญ่ที่ต้องเสนอคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติพิจารณา โดยมีแผนการดำเนินการ ประกอบด้วย

(๑) แผนหลัก...

(๑) แผนหลักการฟื้นฟูบึงราชนก จังหวัดพิษณุโลก มีแผนหลัก ๔ ด้าน

๑๑ แผนงาน ๒๓ โครงการ งบประมาณ ๑,๔๕๖.๙๘ ล้านบาท ได้แก่ ด้านที่ ๑ การบริหารจัดการ เป้าหมาย คือ การจัดระบบการใช้ประโยชน์ที่ดินที่หน่วยงานที่ขออนุญาตไว้เดิม มาดำเนินการจัดระเบียบการใช้ที่ดินใหม่ จะทำให้มีพื้นที่ผิวน้ำเพิ่มเป็น ๓,๗๑๔ ไร่ ระยะเวลาดำเนินการ ๑๐ ปี แบ่งเป็น ๒ ระยะ คือ ระยะที่ ๑ ปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕ งบประมาณ ๓๖.๕๐ ล้านบาท และระยะที่ ๒ ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๖๙ งบประมาณ ๒๙.๗๐ ล้านบาท

ด้านที่ ๒ การจัดการน้ำท่วมและอุทกภัย เป้าหมายคือการปรับปรุงทางน้ำเข้าและออก โดยการขุดลอกบึงฯ และกำหนดขอบเขตโดยการยกระดับถนนรอบพื้นที่ สามารถเก็บกักและชะลอน้ำได้ ๒๘.๘๕ ล้าน ลบ.ม. บรรเทาอุทกภัยในอำเภอวังทอง ๑๐,๕๗๕ ไร่ ระยะเวลาดำเนินการ ๕ ปี (ปี ๒๕๖๔ - ๒๕๖๘) งบประมาณ ๑,๒๗๓.๘๒ ล้านบาท

ด้านที่ ๓ การสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการเกษตร เป้าหมายคือการปรับปรุง ขุดลอกคลอง และทางน้ำ สร้างฝายเพื่อยกระดับน้ำให้เข้าสู่บึง มีพื้นที่รับประโยชน์เพิ่มขึ้น ๓,๙๖๐ ไร่ ประชาชนได้รับประโยชน์ ๒๓๗ ครัวเรือน ระยะเวลา ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๖) งบประมาณ ๖๓.๓๖๓ ล้านบาท

และด้านที่ ๔ การจัดการคุณภาพน้ำและอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ มีการบูรณาการร่วมกัน ๑๙ หน่วยงาน ในการสร้างการรับรู้ให้ประชาชนเห็นความสำคัญคุณภาพน้ำ โดยการลดมลพิษทางน้ำ การพัฒนาให้เป็นพื้นที่สาธารณะระดับเมืองและชุมชน การตรวจวัดคุณภาพน้ำ ระยะเวลาดำเนินการ ๖ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๑) งบประมาณ ๕๓.๖๐ ล้านบาท

(๒) จากแผนหลักดังกล่าว มีแผนปฏิบัติการเร่งด่วนการฟื้นฟูบึงราชนก ที่ต้องเร่งดำเนินการในปี ๒๕๖๓- ๒๕๖๕ งบประมาณรวม ๗๕๔.๕๖ ล้านบาท จำนวน ๑๑ โครงการ เพื่อดำเนินการเรื่อง การจัดระเบียบการใช้ที่ดินและการบริหารจัดการน้ำในบึง และการขุดลอกบึง การปรับปรุง ทางน้ำเข้า-ออก และการกำหนดขอบเขตบึงโดยยกระดับถนนโดยรอบบึง

มติที่ประชุม เห็นชอบในหลักการ

๑. แผนหลักการฟื้นฟูบึงราชนก จังหวัดพิษณุโลก ประกอบด้วย แผนหลัก ๔ ด้าน (ปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๙) งบประมาณ ๑,๔๕๖.๙๘ ล้านบาท และแผนปฏิบัติการเร่งด่วน ปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ จำนวน ๑๑ โครงการ งบประมาณ ๗๕๔.๕๖ ล้านบาท พร้อมหน่วยงานที่รับผิดชอบ และเสนอ คณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นชอบและดำเนินการตามระเบียบงบประมาณต่อไป

๒. มอบหมายกรมชลประทาน เป็นหน่วยงานบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในบึงราชนก ประธาน กนช. มีข้อสั่งการเพิ่มเติม ดังนี้

๑. ให้หน่วยงานเร่งดำเนินการตามแผนปฏิบัติการเร่งด่วน จำนวน ๑๑ โครงการ งบประมาณ ๗๕๔.๕๖ ล้านบาท ปี ๒๕๖๓-๒๕๖๕ โดยให้ดำเนินการเตรียมความพร้อมให้ชัดเจน พร้อมทั้งวางแผนเยียวยาในเรื่องการจัดหาที่อยู่ให้ประชาชนที่ได้รับผลกระทบต่อไปด้วย

๒. ให้สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ติดตามประเมินผลการดำเนินงานและ รายงานผลให้ กนช. ทราบเป็นระยะต่อไป

๕.๒.๔ การฟื้นฟูบึงบอระเพ็ด จังหวัดนครสวรรค์ บึงบอระเพ็ดเป็นทะเลสาบ น้ำจืดขนาดใหญ่ที่สุดของประเทศ และเป็นแหล่งอนุรักษ์ เพาะพันธุ์สัตว์น้ำมาตั้งแต่อดีต ปัจจุบันอยู่ในสภาพ เสื่อมโทรม ตื้นเขิน เกิดปัญหาน้ำท่วมแล้ง และคุณภาพน้ำเป็นประจำทุกปี จึงมีคณะกรรมการฟื้นฟูอนุรักษ์และ พัฒนาบึงบอระเพ็ด ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรี (พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง) เป็นประธาน เห็นชอบนโยบายและ ยุทธศาสตร์การพัฒนาบึงบอระเพ็ด ๔ ยุทธศาสตร์ และคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๑ มีมติให้ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ เป็นหน่วยงานกลางบูรณาการแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการในพื้นที่บึงบอระเพ็ด เพื่อแก้ไข (๑) ปัญหาการบุกรุก (๒) การใช้ประโยชน์ในพื้นที่ทำกินของเกษตรกร และ (๓) การเพิ่มพื้นที่

เป็นแหล่ง....

เป็นแหล่งกักเก็บน้ำ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติได้มีการศึกษาร่วมกับมหาวิทยาลัยนครสวรรค์ และได้เสนอ คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนโครงการขนาดใหญ่และโครงการสำคัญ ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ฉัตรชัย สาริกัลยะ) เป็นประธาน ที่ประชุมได้เห็นชอบให้การฟื้นฟูบึงบอระเพ็ดเป็นโครงการขนาดใหญ่ที่ต้องเสนอคณะกรรมการ ทรัพยากรน้ำแห่งชาติพิจารณา โดยมีแผนการดำเนินการประกอบด้วย

(๑) แผนหลักการพัฒนาและฟื้นฟูบึงบอระเพ็ด จังหวัดนครสวรรค์

๖ ด้าน รวม ๕๖ โครงการ งบประมาณ ๕,๗๐๑.๕ ล้านบาท หากดำเนินการแล้วเสร็จจะมีน้ำต้นทุนเพิ่มขึ้น ประมาณ ๓๕ ล้าน ลบ.ม. ลดความเสียหายจากน้ำท่วม ๒๑,๐๐๐ ไร่ ช่วยพื้นที่เสี่ยงภัยแล้งได้ ๘๕,๐๐๐ ไร่ แยกเป็นแผนงานหลัก จำนวน ๓๕ โครงการ งบประมาณ ๕,๔๘๘.๕ ล้านบาท และแผนงานสนับสนุน จำนวน ๒๑ โครงการ งบประมาณ ๒๑๒ ล้านบาท ประกอบด้วย (๑) แผนด้านการบริหารจัดการและการเข้าใช้ประโยชน์ที่ดิน เพื่อกำหนดพื้นที่ใช้ประโยชน์ในรูปแบบให้ หวง ห้าม จำนวน ๑๗ โครงการ ระยะเวลาดำเนินการ ปี ๒๕๖๓ - ๒๕๗๐ งบประมาณ ๑๗๕ ล้านบาท (๒) แผนด้านการแก้ปัญหาภัยแล้งและสร้างความมั่นคงของน้ำ เพื่อเพิ่มศักยภาพการเก็บกักน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำ และการเติมน้ำเข้าบึงจากแม่น้ำน่าน รวมจำนวน ๒๒ โครงการ ระยะเวลาดำเนินการ ปี ๒๕๖๓-๒๕๗๒ งบประมาณ ๒,๙๒๓.๕ ล้านบาท (๓) แผนด้านการจัดการน้ำท่วมและบรรเทาอุทกภัย เพื่อลดพื้นที่น้ำท่วมและเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ รวมจำนวน ๖ โครงการ ระยะเวลาดำเนินการ ปี ๒๕๖๔ - ๒๕๖๘ งบประมาณ ๗๗๐ ล้านบาท (๔) แผนด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูพื้นที่ต้นน้ำ เพื่ออนุรักษ์ พื้นฟูดินและป่าต้นน้ำ รวมจำนวน ๓ โครงการ ระยะเวลาดำเนินการ ๒๕๖๖ - ๒๕๗๒ งบประมาณ ๖๒ ล้านบาท (๕) แผนด้านคุณภาพน้ำ ตะกอน และรักษาระบบนิเวศ เพื่อแก้ปัญหาตะกอนทับถมจากตะกอนดินและ วัชพืชที่เสื่อมสลาย และทำวังปลา รวม ๗ โครงการ ระยะเวลาดำเนินการ ๒๕๖๔ - ๒๕๗๒ งบประมาณ ๑,๗๖๘ ล้านบาท และ (๖) แผนด้านการจัดการน้ำอุปโภคบริโภค โดยการพัฒนาสระเก็บน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค จำนวน ๑ โครงการ ดำเนินการในปี ๒๕๖๖ งบประมาณ ๓ ล้านบาท

(๒) จากแผนหลักดังกล่าว มีแผนปฏิบัติการโครงการเร่งด่วน ในปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ จำนวน ๙ โครงการ งบประมาณรวม ๑,๕๑๓ ล้านบาท โดยแบ่งเป็น (๑) แผนงานแก้ปัญหาอุทกภัยและการใช้ประโยชน์ที่ดิน จำนวน ๓ โครงการ งบประมาณ ๑๕ ล้านบาท (๒) แผนงานแก้ไขปัญหาคะกอนตื้นเขิน และเพิ่มปริมาณน้ำ จำนวน ๓ โครงการ งบประมาณ ๑,๐๖๐ ล้านบาท (๓) แผนงานแก้ปัญหา น้ำท่วม - น้ำแล้ง โดยการปรับปรุงทางรับน้ำเข้า-ออกของบึงบอระเพ็ด จำนวน ๓ โครงการ งบประมาณ ๔๓๘.๕๐ ล้านบาท

มติที่ประชุม เห็นชอบในหลักการ

๑. แผนหลักการพัฒนาและฟื้นฟูบึงบอระเพ็ด จังหวัดนครสวรรค์ ทั้งระบบ ประกอบด้วยแผนหลัก ๖ ด้าน งบประมาณรวม ๕,๗๐๑.๕ ล้านบาท (ปี ๒๕๖๓- ๒๕๗๒) และแผนปฏิบัติการ เร่งด่วน ปี ๒๕๖๓-๒๕๖๕ จำนวน ๙ โครงการ งบประมาณรวม ๑,๕๑๓.๕ ล้านบาท พร้อมทั้งหน่วยงานรับผิดชอบ และเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นชอบและดำเนินการตามระเบียบงบประมาณต่อไป

๒. มอบหมาย กรมชลประทาน กรมทรัพยากรน้ำ กรมประมง เป็นหน่วยงาน บริหารจัดการทรัพยากรน้ำในบึงบอระเพ็ด และมอบให้กรมส่งเสริมการเกษตร และกรมพัฒนาที่ดิน เป็นหน่วยงาน รับผิดชอบในการปรับปรุงดินปลูกพืช พื้นที่บึงบอระเพ็ด

ประธาน กนช. มีข้อสั่งการเพิ่มเติม ดังนี้

๑. ต้องสร้างความเข้าใจและการรับรู้ให้กับประชาชน

๒. ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งรัดเตรียมความพร้อม และดำเนินการในส่วนที่

เกี่ยวข้องตามแผนที่กำหนด

๓. ให้สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ติดตามประเมินผลการดำเนินงาน และรายงานผลให้คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติทราบเป็นระยะต่อไป

๕.๓ เรื่องอื่น ๆ...

๕.๓ เรื่องอื่น ๆ ๑ เรื่อง คือ

การจัดงานวันน้ำโลกและสัปดาห์อนุรักษ์ทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๒ องค์การสหประชาชาติ ได้กำหนดให้วันที่ ๒๒ มีนาคม ของทุกปีเป็นวันน้ำโลก (World Water Day) และคณะรัฐมนตรี มีมติเมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๑ เห็นชอบให้สัปดาห์ที่ตรงกับวันที่ ๒๒ มีนาคม ของทุกปี เป็น “สัปดาห์อนุรักษ์ทรัพยากรน้ำแห่งชาติ” เพื่อสนับสนุนกิจกรรมขององค์การสหประชาชาติ ในปี ๒๕๖๒ องค์การสหประชาชาติได้กำหนด Theme ของวันน้ำโลก คือ “Leaving no one behind” สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ในฐานะกรรมการและเลขานุการ กนช. เป็นเจ้าภาพหลักในการจัดงานวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๒ โดยกำหนดรูปแบบให้สอดคล้องตาม Theme คือ “ทั่วถึง เท่าเทียม เพียงพอ” แบ่งการจัดงานเป็น ๒ ส่วน คือ

ส่วนที่ ๑ นายกรัฐมนตรีกล่าวคำปราศรัยเนื่องในวันน้ำโลกและสัปดาห์อนุรักษ์ทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๒ ซึ่งออกอากาศทางโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทย

ส่วนที่ ๒ การจัดกิจกรรม วันน้ำโลกและสัปดาห์อนุรักษ์ทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ณ Westgate hall ชั้น ๔ Central Plaza Westgate จังหวัดนนทบุรี ประกอบด้วย

- การจัดนิทรรศการ มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๑๘ หน่วยงาน
- การเสวนา หัวข้อ “ความท้าทายของการบริหารจัดการน้ำอุปโภคบริโภค”

มีหน่วยงานเข้าร่วมเสวนา จำนวน ๔ หน่วยงาน

● เป้าหมายผู้ร่วมงาน ประมาณ ๘๐๐ คน ประกอบด้วย คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ คณะกรรมการลุ่มน้ำ องค์การระหว่างประเทศด้านทรัพยากรน้ำ ภาคราชการ รัฐวิสาหกิจ สถาบันการศึกษา ภาคเอกชน

มติที่ประชุม รับทราบ และเรียนเชิญกรรมการทุกท่าน และหน่วยงานเข้าร่วมงานดังกล่าว ในวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๒ ณ Westgate hall ชั้น ๔ Central Plaza Westgate จังหวัดนนทบุรี

๖. ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

รับทราบผลการประชุมคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมเกียรติ ประจำวงษ์)

เลขาธิการสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

สำนักเลขานุการคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

กลุ่มบริหารการประชุม กนช.

โทรศัพท์ ๐ ๒๕๒๒ ๙๑๔๖ ต่อ ๑๒๑๒ , ๐๘๙ ๘๙๑๑๘๒๓ (มือถือ)

โทรสาร ๐ ๒๕๒๒ ๙๑๔๖ ต่อ ๑๔๙๑